

משרד המשפטים
האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי

קבלת החלטות נתמכת

מוקד מידע טלפוני - 055-6838798

[מייל-Hachlatot-apt@justice.gov.il](mailto:Hachlatot-apt@justice.gov.il)

מהי – "קבלת החלטות נתמכת"?

קבלת החלטות נתמכת היא הסדר משפטי המאפשר לאדם בגיר (מעל גיל 18) המתקשה בהבנת מידע ובקבלת החלטות בענייניו, אך מסוגל לקבל החלטות עם עזרה ותמיכה, להיעזר באדם אחר לצורך קבלת מידע מגורם שלישי והתאמתו להבנתו, ובמקרים שבית המשפט אישר זאת גם לסייע במימוש ההחלטה באופן המותאם לו.

תנאים לקבלת המינוי

למי ניתן למנות תומך החלטות?

ניתן למנות תומך החלטות לאדם שעומד בתנאים הבאים:

1. בגיר (מעל גיל 18) ומתגורר באופן קבוע בישראל
2. יכול לקבל החלטות בקשר לענייניו בעצמו עם קבלת תמיכה
3. יכול לבטא את רצונו (גם אם יש לו צורך בהתאמות או בהנגשת המידע)
4. מסכים שימונה לו תומך החלטות

מי יכול להתמנות כתומך החלטות?

ניתן למנות אדם לתפקיד תומך החלטות אם הוא עומד בתנאים הבאים:

1. מקבל ההחלטות מעוניין שאותו אדם ימונה לתפקיד
2. לא מונה לו אפוטרופוס ולא נכנס לתוקף ייפוי כוח מתמשך שערך לגבי עצמו, כל עוד המינוי בתוקף.
3. הוא לא מצוי בניגוד עניינים או ביחסי תלות עם מקבל ההחלטות, שעלולים לפגוע במקבל ההחלטות לדעת בית המשפט.
4. הוא אינו משמש כאפוטרופוס מקצועי או מועסק על ידי תאגיד אפוטרופסות;
5. לגבי תומך החלטות לעניינים רכושיים, הוא אינו פושט רגל שלא ניתן לו הפטר והוא אינו לקוח מוגבל חמור.

משרד המשפטים
האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי

ירושלים, יפו 216 בית שערי העיר – ת.ד. 36278 – מיקוד 943830 טל: 0556838798
דוא"ל – hachlatot-apt@justice.gov.il

תיאור הליך המינוי

דרכים להגשת הבקשה

בקשה למינוי תומך החלטות מוגשת לבית המשפט לענייני משפחה על ידי האדם שמעוניין שימונה לו תומך החלטה, או באמצעות אדם אחר שיסייע לו בהגשת הבקשה אם הוא מתקשה בכך. הבקשה יכולה לעלות בשלוש דרכים:

1. הגשה של בקשה שנקראת "בקשה למינוי תומך החלטה" בתור הליך נפרד בבית המשפט (נספח א')
2. הגשת בקשה למינוי תומך תוך כדי דיון בבית המשפט בנושא מינוי אפוטרופוס לאדם.
3. הגשת בקשה למינוי תומך תוך כדי הליך אחר שמתנהל בבית המשפט.

תהליך הגשת הבקשה וקבלת המינוי

האדם המעוניין בתמיכה (הנקרא "מקבל החלטות") פונה לבית המשפט ומבקש למנות אדם אחר שהוא סומך עליו לתפקיד "תומך החלטות", על מנת שיסייע לו בקבלת החלטות בתחומים בהם מקבל ההחלטות זקוק לסיוע. **טרם הגשת הבקשה** מתבקשים מקבל החלטות ותומך ההחלטות (אם כבר אותה כזה) לתאם **פגישת מידע** עם נציג של האפוטרופוס הכללי במשרד המשפטים, על מנת לקבל מידע מפורט על מהות המינוי.

לאחר שמוגשת הבקשה מתבקש היועץ המשפטי במשרד הרווחה להגיב, ולאחר קבלת תגובתו דן בית המשפט בבקשה. החלטת השופט נקבעת בצו.

בהתאם לנכתב בצו המינוי, תומך ההחלטות יסייע לאדם בתחומים ובאופן בהם הוסמך לכך: הוא יוכל לקבל מידע מגורמים שונים (כגון: בנק, קופת חולים) ולהסביר את המידע למקבל ההחלטות בדרך המובנת לו, להסביר למקבל ההחלטות את האפשרויות העומדות בפניו ולתווך בינו לבין גורמים שונים.

במידת הצורך, ורק אם נכתב כך בצו המינוי, תומך ההחלטות יכול לסייע למקבל ההחלטות לממש את החלטתו.

ההחלטה מתקבלת רק על ידי מקבל ההחלטות והוא זה שחותם עליה ואחראי לתוצאותיה. תומך ההחלטות לא מקבל את ההחלטה במקום מקבל ההחלטות.

משרד המשפטים
האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי

תחומי המינוי של תומך החלטות

תומך החלטות מסייע בנושאים בהם התמנה לכך על ידי בית המשפט, בדרך כלל לפי בקשת מקבל החלטות. בין כלל הנושאים האפשריים:

1. עניינים רכושיים (כמו: ניהול חשבון בנק, חתימה על חוזים והסכמים שיש בהם עניין כספי)
2. עניינים אישיים (כמו: עניינים רפואיים, מגורים, תעסוקה, פעילות פנאי)

איתור תומך החלטות

מקבל החלטות אמור לאתר אדם מסביבתו הקרובה, שהוא סומך עליו ומעוניין שיתמנה כתומך החלטות עבורו, בהתנדבות או בשכר.

אם אין בסביבתו של מקבל החלטות אדם שיכול להתאים לתפקיד, ניתן לאתר תומך החלטות שאין בינו לבין מקבל החלטות היכרות מוקדמת על מנת שימלא את התפקיד. ניתן למנות תומך החלטות בשכר, "תומך החלטות מקצועי", או תומך החלטות מתנדב (לפרטים נוספים ראו תחת "הכשרות לתומכי החלטות והנחייתם").

הכשרות לתומכי החלטות והנחייתם

על תומך החלטות מתנדב להשתתף בתוכנית הכשרה שתבוצע על ידי ארגון שהתקשר לצורך כך עם האפוסטרופוס הכללי, משך ההכשרה הינו כ-15 שעות לפחות. כמו כן, הוא יהיה זכאי לקבל הנחיה במהלך התקופה בה הוא משמש כתומך החלטות, (לפרטים נוספים ראו תחת "המשך הדרך").

על תומך החלטות מקצועי לעבור הכשרה בהיקף של כ-60 שעות על ידי מוסד המוכר על ידי משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים ולהיכלל ברשימת התומכים המקצועיים המנוהלת על ידי האפוסטרופוס הכללי.

קבלת שכר על ידי התומך

תומך החלטות יכול לבצע את תפקידו בשכר רק אם בית המשפט אישר זאת בצו המינוי.

משרד המשפטים
האפוסטרופוס הכללי והכונס הרשמי

המשך הדרך

הכשרה וליווי

לאחר מינוי תומך החלטות, יפנה בית המשפט את התומך ומקבל החלטה למפגש הדרכה של כ- 3 שעות המגדיר את מהות החלטה והמינוי. המפגש יערך על ידי האפוטרופוס הכללי או מי מטעמו, אלא אם כן התומך הינו תומך מתנדב. תומכי החלטות מתנדבים יהיו זכאים להדרכה מטעם הארגון בו הם מתנדבים, ההדרכה תינתן באופן פרטי וקבוצתי. מקבלי החלטות, תומכי החלטות לאדם קרוב או תומכי החלטות מקצועיים יוכלו להיוועץ בממונה על קבלת החלטות נתמכת באפוטרופוס הכללי או מי מטעמו.

מחקר מלווה

בשלוש השנים הראשונות לשירות עורך האפוטרופוס הכללי מחקר מלווה שמטרתו להביא לקידום ולשיפור השירות בהתאם לצרכים שעולים מן השטח.

סיום המינוי

ביטול צו המינוי

בית המשפט רשאי לבטל את צו מינוי תומך החלטות או להחליף את תומך החלטות מהסיבות הבאות:

1. מקבל החלטות לא מעוניין שתומך החלטות ימשיך בתפקידו (והוא הודיע על כך לתומך החלטות).
2. תומך החלטות לא מבצע את תפקידו כראוי וכתוצאה מכך נגרמת פגיעה למקבל החלטות.
3. מצבו של מקבל החלטות השתפר ולכן הוא כבר אינו זקוק לתומך החלטות, או שמצבו החמיר והוא זקוק לאמצעי אחר לתמיכה.
4. תומך החלטות התפטר מתפקידו (והודיע על כך למקבל החלטות).

משרד המשפטים

האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי

פקיעת המינוי

- צו מינוי התומך יכול לפקוע (להפסיק להתקיים) בנסיבות הבאות:
1. תומך ההחלטות לא עומד בתנאים הקבועים בחוק כדי לפעול בתפקיד זה.
 2. בית המשפט קבע תנאי מסוים שבו המינוי יפקע, והתנאי אכן התקיים.
 3. מקבל ההחלטה או תומך ההחלטה נפטרו.
 4. מקבל ההחלטה ותומך ההחלטה היו בני זוג והם החליטו להיפרד (אלא אם מלכתחילה נקבע בצו המינוי שגם במקרה כזה המינוי ממשיך להיות תקף).

פיקוח

מפקחי האפוטרופוס הכללי רשאים לבקש ממקבל ההחלטות, מתומך ההחלטות או מכל גורם אחר מידע או מסמכים הנוגעים לביצוע תפקידו של תומך ההחלטות. במידת הצורך, ניתן גם לתאם ביקור אצל מקבל ההחלטות. כמו כן, אם יש תלונה בנוגע לתפקודו של תומך ההחלטות, ניתן להגיש אותה לממונה על תלונות הציבור באפוטרופוס הכללי.

הוראות החוק הרלוונטיות

1. ס' 67 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962
2. נוהל בעניין מינוי תומך החלטות על ידי בית המשפט